

Arkivbeskrivning: Sandbergs slakteri- och charkuteriaffär i Liatorp

Historik

Karl Sandberg (1880-1956) övertog 1908 sin bror Sven Salomonssons charkuteri på Allbogatan 32 i Liatorp, norr om Älmhult, Småland. Verksamheten bedrevs på platsen fram till 1910 då den flyttade till Allbogatan 26. Då inreddes en charkuteriaffär i en källare i ett bostadshus med intilliggande charkuteriverkstad och avskild rökugn och kokgryta. På närliggande gata inreddes en slaktbod med plats för nedsaltning, lagring av djurhudar samt bås för kreatur som skulle slaktas. 1915 byggdes en ny källarvåning intill bostadshuset som charkuteriaffär.

1933 flyttade Karl Sandberg sin verksamhet till Kaxholmen, norr om Huskvarna, och höll på fram till augusti 1934, då kärva tider och sjukdom gjorde att de flyttade tillbaka till Liatorp och verksamheten var åter igång i april 1935.

1944-1948 övertar Karl Sandberg sin brors charkuteriverksamhet (Svens Charkuteri) i Diö och håller den öppen två dagar i veckan. 1948 övertar sonen Ebbe den verksamheten.

1956 dör Karl Sandberg och verksamheten drivs först av änkan Edith och sonen Åke tillsammans med charkuteristen Hubinette och därefter av dödsboet fram till 1963. Då blir sonen Åke Sandberg (1925-2008) ensam ägare till verksamheten. Charkuteriet är kvar med Åke som charkuterist fram till 1997, då verksamheten tvingas läggas ned på grund av att lokalen har för låg takhöjd.

Verksamhet

Charkuteriverksamheten har i alla fall i perioder omfattat även slakteriverksamhet. I charkuteriverkstaden tillverkades bland annat olika typer av korv, såsom isterband men även sylta, pastej och skinka. I charkuteriaffären har åtminstone under vissa tider även sålts andra matvaruprodukter, inköpta från andra producenter. Det bedrevs också en ambulering butik från bil.

Det är oklart hur många anställda som funnits i verksamheten, men det har under vissa tider funnits mer än en charkuterist åt gången.

I materialet och i Georg Sandbergs text om företaget refereras till olika namn på verksamheten, där det inte framgår om det är företagets officiella namn eller någon annan slags benämning. Några exempel är: "K. Sandberg slakteri och charkuteri", "Karl Sandberg, Charkuteriaffär", "Firma K. Sandberg".

Om arkivet

Arkivet består nästan uteslutande av räkenskapshandlingar. De handlingar som förekommer mest är dagböcker och kassaböcker som redovisar försäljning och inköp. Det finns även tillverkningsjournaler som visar vad som har tillverkats. Förutom handlingar som rör verksamheten finns handlingar med Karl Sandbergs privata anteckningar.

Arkivet omfattar inte hela verksamhetens historia. Mellan 1908 och 1950-talet finns en större mängd material men det är knappast komplett. Från 1950-talet är det endast sporadiskt material som inkommit till Folklivsarkivet. Från 1967 till 1983 samt efter 1989 finns inga handlingar alls.

Om ordnings- och förteckningsarbetet

Arkivet skänktes till Folklivsarkivet 2012 av Georg Sandberg, Helsingborg, bror till Åke Sandberg som var siste ägaren av verksamheten. Georg Sandbergs förteckning över materialet bifogas. Det sitter etiketter på de inbundna böckerna med årtal, troligen gjorda av Georg Sandberg. Dessa stämmer inte alltid med det faktiska innehållet. Folklivsarkivets förteckning är gjord efter innehållet och inte efter vad etiketterna säger.

På grund av materialets sporadiska karaktär har många serier placerats tillsammans i arkivboxarna, därför finns det många korshänvisningar. Det förekommer att privata anteckningar gjorts i verksamhetens handlingar och vice versa, detta klagörs i förteckningsblanketterna.

Det har inte skett någon gallring av materialet. Det finns ingen sekretess på materialet eller några förbehåll från givarens sida.

Arkivredovisningen gjordes mars 2013 av praktikanterna Lina Mårtensson och Freja Svensson, från kursen "Arkivvetenskap: Fysiska och digitala arkiv, 15 hp" vid Lunds Universitet.

För ytterligare information om verksamheten samt Georg Sandbergs förteckning över arkivet se Ö2.